

10 gr.

ABC

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 290 A

Warszawa, środa 28 września 1938 r.

Rok XIII

Czy Niemcy zaatakują Czechosłowację?

Nowe ofiary za Olzą

Bunt w wojsku czeskim

Terror czeski w stosunku do ludności polskiej za Olzą nie ty-

ko nie ustaje, lecz stale wzrasta na sile.

Każdy dzień, każda godzina przynosi wiadomości o nowych ofiarach.

ZAREJESTROWAC SIĘ W KOMENDACH L. A. SWOICH UCZELNI W DNIACH I GODZINACH, KTÓRE ZOSTANĄ PODANE PRZEZ KOMENDANTÓW UCZELNI.

obrzucili okna mieszkania nowego attaché włoskiego kamieniami, wybijając kilkanaście szyb. Attaché włoski zwrócił się do kompetentnych czynników czeskich z żądaniem przydzielenia mu stałej ochrony policyjnej.

SPADEK KORONY CZESKIEJ PRAGA, 27.9. Niepewna sytuacja, w jakiej znalazła się Czechosłowacja, sprawiła, że korona czeska spadła fantastycznie. W piątek, przed ogłoszeniem mobilizacji, płacono za funta angielskiego na czarnej giełdzie praskiej 360 koron (kurs oficjalny przed zamknięciem giełdy wynosił 148 koron).

Walki za Olzą

Zabici pod Istebną

CIESZYN, 27.9. WIADOMOŚĆ O ZASTRZELENIU PRZEZ CZESKICH ZANDARMÓW W OKOLICY ISTEBNY PRZY PRZECHODZENIU GRANICY KILKU POLAKÓW, POTWIERDZA SIĘ.

Przez noc dzisiejszą w Cieszynie polskim słychać było detonacje dochodzące z Olzy. Pojedyncze strzały karabinowe, warkot karabinów maszynowych i kilkadziesiąt silnych wybuchów granatów ręcznych dowodziło, że w szeregu miejscowości doszło do starć, których liczba i natężenie przekracza znacznie wszystko, co było dotychczas.

W dniu dzisiejszym kilka grup Polaków, usiłujących przedostać się ku granicy polskiej, zostało zaatakowanych przez żandarmerię czeską, wywialiły się formalne walki, do których doszło m. in. w okolicach Cieszyna czeskiego. Dalej w kilku innych miejscowościach Śląska cieszyńskiego, w wyniku tych walk jest kilkunastu rannych oraz szereg zabitych, których liczby na razie ustalić się nie udało.

CIEMNOŚCI W MOR. OSTRAWIE

Wczoraj wieczorem na ulicach Morawskiej Ostrawy oraz w całym zagłębiu ostrawsko-karwińskim panowały nieprzeniknione ciemności, wskutek czego na ulicach miast i gęsto zaludnionych osiedli wydarzyły się liczne wypadki i katastrofy samochodowe. Jak się okazało, Czesi rozmyślnie wyłączyli prąd w całym Zagłębiu, by w ten sposób uniemożliwić ludności słuchanie mowy kanclerza Hitlera przez odbiorniki radiowe.

BICIE KOBIET I DZIECI

W związku z mobilizacją oraz masową ucieczką poborowych, żandarmeria czeska przeprowadza skrupulatnie rewizje wśród rodzin Polaków, powołanych do wojska, celem wydobycia zeznań o miejscu pobytu zbiegłych Polaków. Żandarmeria znęca się nad rodzinami, bijąc często do u-

traty przytomności kobiety, a nawet dzieci.

ZMUSZANIE DO PRACY PRZY OKOPACH

Dochodzą wiadomości z szeregu gmin, że obywateli polskich

zmusza się do pracy przy fortyfikacjach i kopaniu okopów, m. in. żandarmeria odprowadziła całą grupę obywateli polskich z Ropcy do prac fortyfikacyjnych na granicy niemieckiej.

Rozkaz komendanta L. A. Podziękowanie za gotowość bojową

W związku z wczorajszą odezwą komitetu Legii Akademickich, skierowaną do młodzieży akademickiej, naczelny komendant Legii Akademickich płk. dypl. Tomaszewski Tadeusz, wydał następujący apel - rozkaz. „Akademicy! Samozutna odezwa komitetu Legii Akademickich, wzywająca was do przygotowania zbrojnego w oddziałach legii akademickich, jest dowodem stałej gotowości do ofiarnej służby nie tylko na ćwiczeniach, paradowaniach i obozach, ale i w momentach ciężkich przesileń, w których ofiara trudu i potu musi być uzupełniona ofiarą krwi i życia.

Za tę waszą gotowość w chwilach decydujących dziękuję wam w imieniu służby.

Nawiązując zaś do odezwy, rozkazuję:

1) KAŻDY CZYNNY ŻOŁNIERZ L. A. SPEŁNIA W SPOKOJU SWE OBOWIĄZKI I OCZEKUJE ROZKAZÓW SWOICH PRZEŁOŻONYCH.

2) AKADEMICY 1-GO I 2-GO ROKU STUDIÓW NIE POWOŁA NI DO SŁUŻBY W L. A. MOGA

W interesie zdrowia PT. Czytelników — poniższe ogłoszenie polecamy Ich łaskawej uwadze.

Można dużo mówić,

faktem natomiast było, jest i będzie, że bez krzyża Bayer'a nie ma tabletek ASPIRIN.

TABLETKI ASPIRIN WYRABIANE W STAROGARDZIE

Zagadki polskiego życia

Położenie w Europie budzi coraz głębsze obawy. Pełnowartościowość mówi się i wszędzie się stwierdza, że nikt nie pragnie wojny, a mimo to nikt nie potrafi zapobiec, że nie wybuchnie wojna powszechna, może bardziej wyczerpująca i niszcząca, niż wojna z lat 1914 — 1918.

Zbrojny pokój zawsze jest stanem równowagi chwiejnej. Byłe podmuch wystarczy, by zburzyć domek z kart, reprezentujący dzisiejszy układ polityczny Europy. Liga Narodów przestała już praktycznie istnieć, powojenny system sojuszy okazał się kruchą konstrukcją.

W tych warunkach, jakkolwiek patrzeć będziemy na polską rzeczywistość, jasne się staje, że najbliższe lata, a może nawet najbliższe chwile, będą dla nas okresem próby. Od naszej siły moralnej i od naszych przygotowań materialnych zależeć będzie, czy wyjdziemy z chaosu europejskiego, jako zwycięzcy, czy też jako pokonani.

A tymczasem jakże daleko jesteśmy od tego, by móc z tym sumieniem powiedzieć, że łwią część naszych sił obronnych, jakie nadchodzą! Ileż sił marnotrawi się u nas na zabiegi, których wynikiem jest tylko dalsze osłabianie naszego narodu moralnie i materialnie! Ileż pracy wkłada się tu i tam, by utrudnić odrodzenie!

Komu na tym zależy? Od roku rzuca się hasła kon solidacji. Zjednoczenie narodu dla wzmocnienia pogotowia obronnego dało nawet nazwę dzisiejszemu obozowi prądów. I wśród ugrupowań opozycyjnych wypowiadano się niemal wszędzie, że przerwanie stanu permanentnej politycznej wojny domowej wyszłoby Polsce na dobre.

A tymczasem od chwili rzucenia tych haseł, nie stało się nic, co by sprawę posunęło na

przód. Przeciwnie. Po obu stronach barykady padają stwierdzenia, że przeciwnicy rzeczy nie traktują serio.

I znowu: komu na tym zależy?

Przy sposobności zmiany konstytucji, dokonano zmiany ordynacji do ciał przedstawicielskich i skonstruowano nowe prawo w ten sposób, by uniemożliwić opozycji — i tak walczącej z systemem rządowym ostrymi środkami — samodzielne pójście do wyborów. Wyłonione na tej drodze Sejm i Senat, nie mogły być reprezentacją rzeczywistej opinii publicznej. Z tego zdawało sobie sprawę niedługo po wyborach nawet w obozie rządowym.

Tymczasem teraz po rozwiązaniu Sejmu i Senatu, gdy wybory mają się odbyć na zasadzie tej samej selekcji przez obóz rządowy, nie dzieje się nic, co by uprawniało środowiska opozycyjne, stanowiące w każdym wypadku conajmniej część opinii publicznej i zor-

ganiowanych polskich sił politycznych, do zmiany stanowiska, zajętego w r. 1935. Odnosi się wrażenie, jakby jakimś czynnikiem było na regę, że cała opozycja trwa w negatywnym stosunku do tak ważnych instytucji państwowych, jakimi są ciała przedstawicielskie.

I jeszcze raz trzeba zadać: komu na tym zależy?

Każdy rozumie, że klucz do sytuacji leży dziś w ręku czynników politycznych, które na rządy w Polsce od lat wywierają rozstrzygający wpływ. Z łamów prasy O. Z. N. padają głosy oskarżenia przeciw opozycji, czytamy biadania, że opozycja w Polsce nie stoi na poziomie angielskiej opozycji Jego Królewskiej Mości. Nie będę przeczyć, że tak jest. Ale kto mi potrafi zaprzeczyć, że każdy system wytworzący taką opozycję, jaką chcemy mieć?

I po raz ostatni: komu na tym zależy?

Tadeusz Glużyński

we możliwości, że postulaty jego zostaną wykonane bez uciekania się do ostatecznych środków.

Oświadczenie ogłoszone w nocy powzięte zostało po naradzie z lordem Halifaxem, sir John Simonem i sir Samuelem Hoare.

LONDYN, 27. 9. W tutejszych kołach oficjalnych wskazują, że niemieckie żądania przekazania Rzeszy obszarów sudeckich zostały już przez rządy francuski, brytyjski i czeski uznane. Trzeba jednak brać pod uwagę ewentualny atak niemiecki na Czechosłowację.

Należy zaznaczyć, że w kołach politycznych pod atakiem na Czechosłowację rozumie się ewentualne zajęcie tych terytoriów, których natychmiastowe odstąpienie nie było przewidziane planem francusko - brytyjskim.

WYJAŚNIENIA TE MÓWIĄ RÓWNIEŻ, ŻE W TYM WYPADKU FRANCJA MOGLABY BYĆ ZMUSZONA DO PRZYJĘCIA CZECHOSŁOWACJI Z POMOCĄ, A W. BRITANIA STANĘŁABY OBOK FRANCJI.

Dziś na str. 3-el

Mapa Śląska Zaolzańskiego

Nadal ciepło i słonecznie

Przewidywany przebieg pogody w dniu 28 b. m. Ranek chłodny i mglisty. Miejscami przymrozki. W ciągu dnia pogoda słoneczna i ciepła (temperatura do 23 st.). Umiarkowany wiatr z kierunków południowych - wschodnich. Widzialność dobra.

Ministrowie kandydują

Jak donosi agencja „Echo”, w Warszawie mają kandydować do Sejmu wicepremier Kwiatkowski, minister sprawiedliwości Grabowski i minister opieki społecznej p. Zyndram-Kościałkowski. We Lwowie przewidziane jest ponoć kandydowanie ministra oświaty p. Świętosławskiego i ministra przemysłu i handlu p. Romana.